

MINISTERSTVO FINANCÍ

Odbor 15 - Příjmové daně

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ
Sekce metodiky a výkonu daní
Odbor daní z příjmů I
Lazarská 15/7
117 22 Praha 1

PID: MFCR9XBGET
Č. j.: MF-2174/2019/15-3
Zpracovatel:
Počet listů: 3

ID datové schránky: p9iwJ4f

Praha

Žádost o výklad § 6 odst. 12 pro rok 2019

K č. j.: 4861/19/7100-10115-1122

K Vašemu podání č.j. 4861/19/7100-10115-1122, ze dne 21. 1. 2019, ve věci žádosti o výklad § 6 odst. 12 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění účinném od roku 2019 (dále jen „ZDP“) uvádíme zatím pouze odpovědi na Vaše otázky č. 1, 4 a 5. O otázkách č. 2 a 3, které jsou podle našeho názoru obsahově propojené, stále ještě vedeme diskuzi.

1. Jak vykládat slova: „je-li prokázáno“. Je dostačující, aby poplatník u plátce daně předložil formulář A1?

Stanovisko:

Podle Nařízení EP a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení včetně prováděcího Nařízení č. 987/2009, se skutečnost, že poplatník spadá do zahraničního systému veřejnoprávního pojištění, prokazuje zejména formulářem A1: „Potvrzení o příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení“, nebo popř. i jiným dokladem (dopisem) vydaným na žádost příslušnou zahraniční institucí k tomu kompetentní, ze kterého vyplývá, ve kterém státě je osoba (zaměstnanec) účastna pojistného systému. Pro informaci je nutno zároveň poznamenat, že dle výše uvedených evropských nařízení obecně platí, že osoby z dotčených států jsou účastny všech systémů sociálního zabezpečení, tedy i zdravotního pojištění ve státě, ve kterém jsou výdělečně činné.

Důkazní břemeno vůči správci daně leží na plátcích daně, případně na poplatníkovi.

4. Co se rozumí zahraničním pojištěním stejného druhu? Bude se aplikovat celá zahraniční výše pojistného, kterou platí zaměstnavatel bez ohledu na jednotlivé složky tohoto pojištění?

Stanovisko:

Podle našeho názoru z ust. § 6 odst. 12 ZDP jednoznačně plyne, že pro stanovení základu daně u zaměstnance je prvotně důležitá existence právního předpisu resp. zahraničního právního předpisu, který zaměstnavateli ukládá povinnost platit z příjmů zaměstnance povinné pojistné, resp. zahraniční povinné pojistné (sociální nebo zdravotní), obdobně jako v České republice. Takové zahraniční povinné pojistné by mělo naplňovat zahraniční systém sociálního zabezpečení v širším smyslu, jako je tomu v případě předpisů o veřejnoprávním pojistném v České republice. Zákonem uvedeným „stejným druhem“ je tedy v širším smyslu takové povinné pojistné, které plní stejnou roli, tj. sociální zabezpečení v širším smyslu, jako je tomu u národního povinného pojistného. Nezkoumá se přitom struktura (jednotlivé složky) takového povinného zahraničního pojištění. ZDP odkazuje jen na příslušné právní předpisy – tuzemské zákony a to na zákon č. 592/1992 Sb. a zákon č. 589/1992 Sb., a nově se odvolává na zahraniční právní předpisy stejného druhu jako v ČR. Při stanovení základu daně ve výši tzv. superhrubé mzdy se u příjmů ze závislé činnosti musí tedy aplikovat celková výše (tzn. nižší nebo i vyšší) zahraničního povinného pojistného placeného zaměstnavatelem bez ohledu na jeho strukturu, resp. na rozdíly oproti tuzemskému veřejnoprávnímu pojistnému – důležité je, že existuje v zahraničí obdobný právní předpis, který ukládá zaměstnavateli z příjmů zaměstnance takové povinné pojistné na sociální zabezpečení platit. Ustanovení § 6 odst. 12 ZDP přitom k případným rozdíům mezi jednotlivými systémy neumožňuje přihlídnout.

- 5. Jak bude postupováno v případě, kdy poplatník prokáže, že spadá do zahraničního systému pojištění (formulář A1), avšak např. se bude jednat o poplatníka - nerezidenta České republiky spadající do pojistného systému ve Slovenské republice, vykonávajícího práci na území České republiky práci na základě dohody o provedení práce s odměnou za kalendářní měsíc do 10 000 Kč bez podepsaného prohlášení k dani podle § 38k odst. 4 ZDP. Jaký bude postup při stanovení základu daně, kdy na rozdíl od tuzemské právní úpravy se z příjmu z tohoto právního vztahu ve Slovenské republice platí veřejnoprávní pojistné?**

Stanovisko:

Pokud osoba vykonává výdělečnou činnost v jiném členském státě EU, ale z titulu výkonu této činnosti jí nevzniká nárok na vstup do systému veřejnoprávního pojištění v daném státě (např. v případě ČR právě v případě DPP do 10 000 Kč za kalendářní měsíc), uplatní se obecné pravidlo, podle kterého osoba podléhá v souladu s čl. 11 odst. 3 písm. a) nařízení EP a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. 4. 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení legislativě státu, ve kterém danou činnost vykonává (zde konkrétně podléhá legislativě ČR), bez ohledu na skutečnost, jaký rozsah sociálního zabezpečení (sociálního i zdravotního) legislativa jejího státu (SR) na základě výkonu této činnosti poskytuje.

Nicméně podle čl. 16 bod 1. nařízení EU č. 883/2004 mohou příslušné orgány nebo subjekty určené těmito orgány dvou nebo více členských států EU v zájmu osob nebo skupin osob vzájemnou dohodou stanovit výjimku z výše uvedeného ustanovení. V článku 18 nařízení EP a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. 9. 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, upravujícího provádění článku 16 nařízení EU

č. 883/2004, je zaměstnavateli nebo dotyčné osobě umožněno podat žádost o výjimku z článku 11 nařízení EU č. 883/2004, pokud možno předem, příslušnému orgánu nebo subjektu určenému tímto orgánem členského státu EU, jehož právní předpisy požaduje dotyčný zaměstnanec nebo dotyčná osoba použít. Pokud v předmětném případě osoba vykonávající výdělečnou činnost na území ČR podá ve své domovské zemi (zde v SR) shora uvedenou žádost o výjimku z ustanovení čl. 11 odst. 3 písm. a) nařízení EU č. 883/2004 příslušnému orgánu a tento orgán ji na základě toho vydá potvrzení (formulář A1), že spadá do systému zahraničního povinného pojištění (systému SR), český zaměstnavatel se bude u takového zaměstnance (občana SR) řídit právní úpravou cizího státu (SR). Jeho příjem navýší o příslušné zahraniční pojistné z toho důvodu, že dle legislativy SR podléhá příslušnému povinnému pojistnému i dohoda o provedení práce.